

Zarządzenie Nr D/0161/6/24
Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach
z dnia 25 stycznia 2024 r.

w sprawie wprowadzenia standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Działając na podstawie § 11 ust. 5 Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XXI/461/12 Rady Miasta Tychy z dnia 31 sierpnia 2012 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach

zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wprowadzam standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Wykonanie niniejszego zarządzenia powierza się Zastępcy Dyrektora do Spraw Pomocy Rodzinie i Dziecku oraz pracownikom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, o których mowa w niniejszym zarządzeniu.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załącznik do Zarządzenia nr D/0161/6/24

z dnia 25.01.2024r.

Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem

obowiązujące w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach

Wstęp

Zasadą działań podejmowanych przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownik Ośrodka traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik Ośrodka, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach oraz swoich kompetencji.

Rozdział I **Objaśnienie terminów**

1. Pracownikiem ośrodka na potrzeby obowiązywania niniejszego dokumentu jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, jak również pracująca na podstawie umowy zlecenia, o dzieło, wolontariat, staż, praktykę.
2. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno-opiekuńczy.
5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć każde działanie bądź jego zaniechanie ze strony rodzica lub opiekuna prowadzące do śmierci, poważnego uszkodzenia ciała lub krzywdy emocjonalnej, wykorzystania seksualnego, a także każde działanie lub jego zaniechanie powodujące ryzyko doznania przez dziecko krzywdy.
6. Przemoc fizyczna wobec dziecka to celowe użycie siły fizycznej wobec dziecka, które powoduje lub z dużym prawdopodobieństwem może spowodować uszczerbek na zdrowiu dziecka, zagrażać jego życiu, rozwojowi i godności. Działania te mogą obejmować: uderzanie, bicie, kopanie, potrząsanie, gryzienie, duszenie, parzenie, przypalanie, trucie itp.
7. Wykorzystywanie seksualne dzieci to aktywności, których celem jest stymulacja seksualna (nie dotyczy to kontaktu z genitaliami dziecka w sytuacjach związanych ze sprawowaniem opieki nad nim). Zachowania te dzielą się na: zachowania z kontaktem fizycznym (penetracja i kontakt bez penetracji) i zachowania bez kontaktu fizycznego (ekshibicjonizm, voyeuryzm), włączanie dziecka w oglądanie lub produkcję materiałów pornograficznych, składanie dziecku propozycji o charakterze seksualnym, werbalne molestowanie dziecka.
8. Zanedbywanie „to nie zapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka w sferze zdrowotnej, edukacyjnej i emocjonalnej odpowiedniego odżywiania, schronienia i bezpieczeństwa, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom, i w następstwie powodujące lub mogące powodować uszczerbek na zdrowiu dziecka lub zaburzenie rozwoju psychicznego, moralnego lub społecznego. Wyróżnia się

zaniedbanie fizyczne (ekonomiczne, zdrowotne), emocjonalne, edukacyjne (intelektualne).”¹

9. Przemoc emocjonalna to intencjonalne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej zachowania dorosłych wobec dzieci, które powodują znaczące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju dziecka np.: wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy lub zwierząt, nieposzanowanie granic prywatności, itp. Szczególnie trwałe ślady pozostawia po sobie przemoc ze strony osób ważnych dla rozwoju dziecka, zwłaszcza rodziców. O ile dzieci dość szybko zdają sobie sprawę z odrębności fizycznej od rodziców, o tyle emocjonalnie są z nimi tożsame przez wiele lat. Krzywda płynąca z ich strony ma więc wielki wpływ na utrudnione formowanie się jego relacji z innymi ludźmi, obrazu siebie i wreszcie osobowości”.²
10. Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem to wyznaczony przez Dyrektora Ośrodka pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Standardów w instytucji.
11. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział II

Regulacje prawne

Prawo nakłada na jednostki pomocy społecznej konkretne obowiązki związane z ochroną dzieci przed krzywdzeniem oraz interweniowanie w przypadkach podejrzenia przemocy wobec dzieci. Dokumentami regulującymi podejmowanie interwencji przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej są:

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r., w sprawie procedury „Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta” stosowanej w przypadku uzasadnionego podejrzenia przemocy domowej jak również Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej w tym w szczególności:

- art. 12, który zobowiązuje do niezwłocznego zawiadomienia Policji lub prokuratury o przestępstwie z użyciem przemocy domowej.

- art 12 a mówiący o tym, iż w razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Działania w myśl tego zapisu regulowane są w Ośrodku poprzez Zarządzenie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach w sprawie procedury zapewnienia ochrony dziecku, będącemu w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową.

2. Zarządzenie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach w sprawie wprowadzenia w Placówce Wsparcia Dla Dzieci i Młodzieży "BAZA" Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienia bezpieczeństwa w Placówce

¹ Wstawienie: przypis Report of the Consultation on Child Abuse Prevention [Raport z konsultacji nad zapobieganiem krzywdzeniu dzieci], Światowa Organizacja Zdrowia, Genewa 1999.

² M.Koczyk, <http://www.niebieska.info/index.php/ofiary-przemocy/dziecko/rozpoznanie/41-definicja-i-formy-przemocy>

3. Zastosowanie mają również uniwersalne przepisy Kodeksu Postępowania Cywilnego (art. 572, dotyczący zawiadomienia sądu opiekuńczego o zdarzeniach uzasadniających wszczęcie postępowania z urzędu) i Kodeksu Karnego (art. 304, dotyczący społecznego obowiązku zawiadomienia Policji lub prokuratury o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu).

Rozdział III

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami Ośrodka

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Personel traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników w tym stażystów, praktykantów i wolontariuszy.

Komunikacja z dziećmi

- W komunikacji z dziećmi zachowuj cierpliwość i szacunek.
- Słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- Nie wolno Ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno Ci krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
- Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- Podejmując decyzje dotyczące dziecka, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
- Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
- Nie wolno Ci zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- Zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub innej osobie z personelu Ośrodka i mogą oczekiwać odpowiedniej pomocy.

Rozdział IV

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

Każde podejrzenie o krzywdzeniu dziecka winno być zgłoszone do bezpośredniego przełożonego, kierownika jednostki, w szczególności w przypadku gdy:

- Pracownik na podstawie własnych obserwacji czy ustaleń podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone;
- Dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia;
- Świadek dokonał zgłoszenia o podejrzeniu krzywdzenia
- Zgłoszono podejrzenie krzywdzenia dziecka przez osobę z personelu Ośrodka

W przypadku podjęcia przez pracownika instytucji podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek podjęcia stosownych działań tj.

1. W przypadku przemocy domowej, gdy pracownik ma do tego uprawnienia, zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” i podejmowania dalszych działań zgodnie z kompetencjami i ustaleniami dokonanymi przez grupę diagnostyczno- pomocową,
2. W innym przypadku zobowiązany jest do przekazania uzyskanej informacji kierownikowi jednostki MOPS oraz osobie odpowiedzialnej za stosowanie w Ośrodku Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem i sporządzenia notatki służbowej.

Następnie:

- pracownik Ośrodka wzywa opiekuna (niekrzywdzącego) dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa oraz informuje o podejrzeniu; sporządza opis spotkania,
- pracownik Ośrodka sporządza opis sytuacji dziecka oraz ustala plan pomocy dziecku;
- plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - a) podjęcia przez instytucję działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji (wskazanie w planie osób odpowiedzialnych za podejmowane działania)
 - b) wsparcia, jakie placówka oferuje dziecku;
 - c) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba;

Pracownik przed podjęciem działań o których mowa w punktach od a- c informuje rodziców/opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokurator/policja/lub sąd rodzinno-opiekuńczy lub przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego- procedura „Niebieskie Karty”);

Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez pracownika Ośrodka rodzicom/opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji;

W wypadku zaniedbań/ braku współpracy ze strony rodziców/opiekunów prawnych, nie stawianie się na wyznaczone spotkania, Ośrodek zawiadamia odpowiednie organy i rozpoczyna odpowiednie procedury mające na celu zapewnienie dziecku bezpieczeństwa.

W sytuacji zagrożenia życia i zdrowia dziecka pracownik Ośrodka zawiadamia właściwego pracownika socjalnego, który uruchamia procedurę zgodnie z art 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i pracownik socjalny podejmuje dalsze działania zgodnie z kompetencjami.

Działania podjęte w ramach ochrony przed krzywdzeniem są dokumentowane.

- W sytuacji wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” działania dokumentowane są zgodnie z Regulaminem określającym szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Tychach oraz trybu i sposobu powoływania grup diagnostyczno-pomocowych
- w przypadku działań w ramach Placówki Wsparcia dla dzieci i Młodzieży „Baza” działania są dokumentowane zgodnie z przyjętą przez Placówkę Polityką Ochrony Wychowanków,
- w innym przypadku w karcie interwencji stanowiącej załącznik nr 1 niniejszego dokumentu.

Wszelką dokumentację załącza się do akt osobowych dziecka.

Wszyscy pracownicy instytucji i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informacje o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział V

Postępowanie w razie podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika

MOPS Tychy

1. Osoba będąca świadkiem sytuacji krzywdzenia dziecka przez pracownika Ośrodka powiadamia o tym fakcie Kierownika jednostki MOPS.
2. Kierownik przeprowadza indywidualną rozmowę z pracownikiem, w celu ustalenia okoliczności zdarzenia i sporządza z rozmowy protokół. Dokonuje ustaleń mających na celu powstrzymanie dalszego krzywdzenia dziecka. Informacje uzyskane w czasie rozmowy przekazuje osobie odpowiedzialnej w MOPS Tychy za wprowadzenie i realizację Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem
3. Kierownik jednostki przeprowadza rozmowę z pokrzywdzonym dzieckiem i jego rodzicami/opiekunami o zaistniałym zdarzeniu. Przebieg rozmowy dokumentuje w formie pisemnej.
4. Jeżeli wymaga tego sytuacja, opracowany zostaje plan wsparcia w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa oraz pomocy.

5. Kierownik jednostki monitoruje realizację planu wsparcia.
6. W przypadku braku pozytywnych działań ze strony osoby krzywdzącej, Kierownik jednostki informuje o zaistniałej sytuacji osobę odpowiedzialną w MOPS Tychy za wprowadzenie i realizację Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem a następnie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w celu podjęcia działań wynikających z Kodeksu Pracy.
7. Jeżeli pracownik dopuszcza się przestępstwa na szkodę dziecka Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej niezwłocznie powiadamia o tym fakcie Policję lub/i Prokuraturę (art. 304 KPK).
8. Osoba będąca świadkiem krzywdzenia dziecka przez Kierownika jednostki MOPS, powiadamia o tym fakcie bezpośrednio Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach.

Rozdział VI

Zasady ochrony danych osobowych dziecka oraz jego wizerunku

- Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia z dnia 25 maja 2018 r. (RODO);
- Pracownik MOPS Tychy ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
- Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;
- Pracownik MOPS Tychy może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka;
- Pracownik Ośrodka nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego opiece;
- Pracownik Ośrodka nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi;
- Pracownik Ośrodka nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodziców/opiekunów prawnych. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik instytucji jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana;
- Pracownikowi ośrodka nie wolno umożliwić przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie instytucji bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego.
- W celu uzyskania zgody rodzica/ opiekuna prawnego dziecka na utrwalenie wizerunku dziecka, pracownik ośrodka może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Nie dopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka- bez wiedzy i zgody tego rodzica/opiekuna prawnego;

- Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica/opiekuna prawnego na utrwalenie wizerunku dziecka nie jest wymagane;
- Upublicznienie przez pracownika ośrodka wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka;
- Pisemna zgoda, o której mowa powyżej powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. cele promocyjne);

Rozdział VII

Bezpieczna rekrutacja

Przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem do innej działalności w MOPS związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych lub z opieką nad nimi kandydat do pracy przedstawia pracodawcy :

1. informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
2. Osoba posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
3. Kandydat składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
4. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w ust. 2 lub 3, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.
5. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa powyżej nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego kandydat składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
6. Oświadczenia, o których mowa w ust. 5 składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest

obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

7. Ponadto pracodawca uzyskuje informacje, czy dane kandydata są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
8. Informacje, o których mowa powyżej pracodawca utrzuwa w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika.

Rozdział VIII

Monitoring stosowania *Standardów Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem*

1. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach za osobę odpowiedzialną za wprowadzenie i stosowanie ww. Standardów w MOPS Tychy wyznacza Zastępcę Dyrektora do Spraw Pomocy Rodzinie i Dziecku .
2. Osoba, o której mowa w punkcie 1, jest odpowiedzialna za:
 - dbanie o udział pracowników w szkoleniach z zakresu z identyfikacji symptomów krzywdzenia dzieci
 - monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały ich naruszenia oraz proponowanie zmian w ich treści.
 - przeprowadzenie wśród pracowników Ośrodka, nie rzadziej niż raz na dwa lata ankiety monitorującej poziom realizacji Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujących w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. Wnioski z analizy ankiety dokumentuje się pisemnie.
1. Każdy z pracowników MOPS Tychy podejmujący działania związane z wychowaniem dzieci, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych lub z opieką nad nimi zostaje zapoznany z obowiązującymi Standardami Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem co potwierdza składając oświadczenie stanowiące zał. nr 3.

Rozdział IX

Zasady udostępniania Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujących w MOPS Tychy

1. Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w MOPS Tychy w wersji papierowej dla osób korzystających ze wsparcia dostępne są w informacji MOPS Tychy, w Placówce Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży „Baza”, w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, w Dziale Pomocy Rodzinie i Dziecku, Dziale Pieczy Zastępczej.
1. Wersja elektroniczna dostępna jest na stronie internetowej MOPS Tychy pod adresem: mops.tychy.pl

2. Rodzice i dzieci korzystający ze wsparcia MOPS Tychy przed udzieleniem pomocy są informowani przez kierowników jednostek lub pracowników jednostek o Standardach ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujących w Ośrodku.
3. W formie załączników do Standardów dołącza się:
 - zał. nr 4 informacje na temat instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w Tychach,
 - zał. nr 5 plakat informacyjny na temat przemocy wobec dzieci przygotowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

Załącznik nr 1 do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem

KARTA INTERWENCJI		
1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyny interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis podjętych działań	Data	Działanie
5. Spotkania z opiekunami dzieci	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	• zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa • wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny • inne (opis)	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
8. Wynik interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, inne.	Data	Działanie

Załącznik nr 2 do Standardów Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem- ankieta

	tak	nie
Czy znasz Standardy Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem, obowiązujące w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach		
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem obowiązujących w MOPS Tychy		
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem, obowiązujących w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach Jeśli tak, proszę je wypisać:		

Załącznik nr 3 do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Oświadczenie

.....

Tychy dn.....

Imię i nazwisko

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że zapoznałem/łam się ze Standardami ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązującymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach i zobowiązuję się ich przestrzegać.

.....

podpis pracownika MOPS

Dane służb, instytucji i organizacji pozarządowych mogących udzielić wsparcia

osobom doświadczającym przemocy domowej

Tab. 11: Wykaz podmiotów prowadzących zadania z zakresu przemocy domowej

INSTYTUCJA	ZADANIA W ZAKRESIE PRZEMOCY DOMOWEJ
Komenda Miejska Policji Tychy, al. Bielska 46 tel. 47 855 12 00 47 855 12 55 47 855 12 66 47 855 13 51 Rewir Dzielnicowych fax 47 855 12 44 dyzurny@tychy.ka.policja.gov.pl	- interwencja - zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających zagrożenie dla życia bądź zdrowia - wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” - wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko osobie stosującej przemoc domową i podjęcie działań prewencyjnych. wydawanie nakazów i zakazów: - nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, - zakazu zbliżania się do osoby doświadczającej przemocy domowej, - zakazu kontaktowania się z osobą doświadczającą przemocy domowej , - zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie.
Prokuratura Rejonowa w Tychach Tychy, ul. Wojska Polskiego 8 tel. 48 788 23 00 tychy@katowice.po.gov.pl	- prowadzenie postępowań przygotowawczych z zakresu przemocy domowej - popieranie kierowanych w tych sprawach aktów oskarżenia przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego i kierowanie, w razie konieczności, środków zaskarżenia, - prowadzenie tzw. działalności „pozakarnej” - m.in. inicjowanie postępowań sądowych przed sądem rodzinnym i cywilnym, a dot. zwłaszcza uregulowania sytuacji małoletnich dzieci w rodzinach, gdzie stwierdzono wystąpienie przemocy domowej
Ośrodek Interwencji Kryzysowej Tychy, ul. Nowokościelna 27 tel. 32 227 05 75	- interwencja kryzysowa - pomoc psychologiczna dla osób doświadczających przemocy domowej

887 468 793 oik@mops.tychy.pl	- wsparcie w ramach pracy socjalnej - grupowe formy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej - schronienie dla osób doświadczających przemocy domowej i będących w innych kryzysach (hostel jest czynny całodobowo)
Zespół Interdyscyplinarny w Tychach Tychy, ul. Budowlanych 59 tel. 32 323 22 41 zi@mops.tychy.pl	- diagnozowanie problemu przemocy domowej - efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu przemocy domowej - powoływanie grup diagnostyczno- pomocowych - współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy domowej - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Tychy, ul. Budowlanych 59 tel. 32 323 22 61 32 323 22 62 32 323 22 63	- praca socjalna i wsparcie zgodnie z ustawą o pomocy społecznej - wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” - praca w ramach grup diagnostyczno- pomocowych na rzecz osób doświadczających przemocy domowej - realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego oraz psychologiczno- terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową
Stowarzyszenie „Trzeźwość Życia” Tychy, ul. Nałkowskiej 19 tel. 32 720 52 42 (pn.-pt. w godz. 10:00-16:00)	- bezpłatne konsultacje psychologiczne - bezpłatne konsultacje pedagogiczne dla dzieci i ich rodziców - bezpłatne konsultacje prawne - bezpłatne konsultacje dla osób z problemem uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz dla ich rodzin
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Tychy, al. Niepodległości 49 tel. 32 776 35 09	- wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” - informowanie o możliwościach podjęcia terapii w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom - informowanie o możliwości udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym lub psychologiczno- terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową - informowanie o możliwości udziału w terapii grupowej dla ofiar przemocy w rodzinie - powiadomienie odpowiednich instytucji o istnieniu problemu przemocy w rodzinie z równoczesną prośbą podjęcia stosownych działań wraz z monitorowaniem rodziny
NZOZ MENS SANA Ośrodek Pomocy Psychologicznej Profilaktyki i Leczenia Uzależnień Tychy, ul. Bukowa 20 tel. 32 327 51 83 605 637 072	- konsultacja psychologiczna - konsultacja psychiatryczna - pomoc psychologiczna dla osób doświadczających przemocy domowej - terapia dla osób uzależnionych - terapia dla osób z problemem uzależnienia w rodzinie
Poradnia Psychologiczno-	- grupa wsparcia dla matek doświadczających przemocy

Pedagogiczna Tychy, ul. Andersa 16 tel. 32 227 23 92 513 032 811 od 01.04.2024r. nowa siedziba Tychy, ul. Edukacji 102 Pawilon P.II ppp@oswiata.tychy.pl ppptychy.edu.pl	- bezpłatne wsparcie dla dzieci i młodzieży do ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz ich rodziców doświadczających przemocy
Placówki ochrony zdrowia	- rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy domowej - przeprowadzanie rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania - wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” - informowanie osób doznających przemocy domowej o możliwościach szukania pomocy - wystawienie na prośbę poszkodowanego zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach - informowanie osób doznających przemocy domowej o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji, w przypadku stwierdzenia takiej konieczności lub na prośbę poszkodowanych powiadamianie innych służb np. pomocy społecznej, Policji, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - w przypadku stwierdzenia podczas badania lub podejrzenia popełnienia przestępstwa, np. śladów ciężkiego uszkodzenia ciała, podejrzanых oparzeń, wykorzystania seksualnego, powiadomienie organów ścigania
NIEBIESKA LINIA Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Całodobowa infolinia: 800 120 002 niebieskalinia@niebieskalinia.info	- wsparcie, pomoc psychologiczna, informacje o możliwościach uzyskania pomocy
Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży: 116 111 prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę Działa całą dobę 7 dni w tygodniu www.116111.pl	Grupa dyżurujących pedagogów i psychologów pomaga dzieciom i młodzieży, rozmawiając o sprawach ważnych i trudnych w tym o doświadczaniu przemocy i innych niebezpiecznych sytuacjach

Czasami bywa tak, że osoby nam bliskie np.: mama, tata lub inni dorośli robią coś, co może krzywdzić Ciebie lub inne osoby z Twojego otoczenia.

Karta, którą trzymasz w ręku, pozwoli Ci dowiedzieć się, co to jest przemoc, jakie zachowania są krzywdzące i kto jest za nie odpowiedzialny. Dowiesz się z niej, kto i w jaki sposób może pomóc Tobie i Twoim bliskim, gdy w Waszej rodzinie ktoś stosuje przemoc. Poznasz także procedurę „Niebieskiej Karty” i to, co może się wydarzyć po jej rozpoczęciu.

Co to jest PRZEMOC?

Jeśli ktoś **specjalnie...**:

- > wykorzystuje swoją przewagę** (to, że jest dorosły, ma więcej siły, może decydować o Twoich sprawach)
- > łamie Twoje prawa, a Ty nie możesz się obronić**
- > sprawia, że czujesz ból, smutek, złość, wstyd, czy inne nieprzyjemne uczucia**
...to znaczy, że stosuje wobec Ciebie **przemoc**.

Zachowania, które mogą być przemocą fizyczną, to na przykład:

- bicie ręką lub przedmiotem,
- kopanie, szarpanie, popychanie.

Zachowania, które mogą być przemocą psychiczną, to na przykład:

- krzyczenie, wyzywanie Cię (np.: jesteś głupi),
- straszenie, np. że ktoś Cię zabierze, uderzy, skrzywdzi Ciebie lub inną osobę, Twoje zwierzę, zepsuje Twoją ulubioną zabawkę,
- wyśmiewanie się z Ciebie, krytykowanie bez powodu, niebranie pod uwagę tego, co mówisz lub czujesz.

Zachowania, które mogą być przemocą seksualną, to na przykład:

- dotykanie i rozmawianie na temat Twoich miejsc intymnych (takich, które zastania bielizna) lub ciała innej osoby, które Cię zawstydzają.

Zachowania, które mogą być zaniedbaniem, to na przykład:

- sytuacje, w których dorośli nie troszczą się o zaspokojenie Twoich potrzeb (gdy jesteś głodny i nie masz co jeść, jest Ci zimno, bo nie masz ciepłego ubrania, dorośli nie interesują się tym, gdzie jesteś i co robisz).

Niezależnie od tego, co mówisz, co czujesz, co robisz, nikt nie ma prawa Cię krzywdzić! Nie robisz nic złego, jeśli powiesz o tym, co czujesz oraz o sytuacjach, w których się boisz. To nie Ty jesteś odpowiedzialny/odpowiedzialna za zachowanie innych osób! Nikt nie może krzywdzić Ciebie ani innych w Twoim otoczeniu – nawet najbliższe osoby!

- > Aby zatrzymać przemoc potrzebna jest pomoc innych dorosłych osób, które:**
- > wiedzą co robić w takich sytuacjach,**
- > powiedzą osobie, która stosuje przemoc, że nie wolno jej tego robić.**

Kto może pomóc?

Co to jest procedura „Niebieskie Karty”? Są to działania osób dorosłych, które mają zatrzymać przemoc oraz pomóc Tobie i Twojej rodzinie, abyście byli bezpieczni.

Procedurę „Niebieskie Karty” mogą rozpocząć: osoby pracujące w Twoim przedszkolu lub w szkole, policjant, osoba pracująca w ośrodku pomocy społecznej oraz lekarz lub pielęgniarka (np. z przychodni zdrowia). Jeśli któraś z tych osób dowie się od Ciebie lub kogoś innego, że jesteś krzywdzony/krzywdzona, to wypełni specjalną kartę, na której będzie opisana sytuacja w Twojej rodzinie. Niektóre z tych osób będą wspólnie zastanawiać się jak najlepiej pomóc Tobie i Twojej rodzinie (spotkają się one wtedy jako Grupa Diagnostyczno-Pomocowa).

Co się będzie działo, gdy w Twojej rodzinie zostanie rozpoczęta procedura „Niebieskie Karty”?

- 1** Osoby z Grupy Diagnostyczno-Pomocowej spotkają się z osobą dorosłą z Twojej rodziny, która Cię NIE krzywdzi, aby ustalić z nią, w jaki sposób mogą najlepiej Wam pomóc.
- 2** Na kolejnym spotkaniu Diagnostyczno-Pomocowa spotka się z osobą, która Cię krzywdzi, po to, aby powiedzieć jej, że nie może tego robić. Osoba ta dowie się również, że:
 - są miejsca, w których może znaleźć pomoc w zmianie zachowania na takie, które nie będzie dla Ciebie krzywdzące,
 - jeśli nie przestanie Cię krzywdzić, to może ponieść konsekwencje/karę za swoje zachowanie.
- 3** Grupa Diagnostyczno-Pomocowa od teraz będzie sprawdzać, czy Ty i Twoi bliscy jesteście bezpieczni i czy nie ma już przemocy (np. będzie odwiedzać Was w domu i rozmawiać z Wami).
- 4** Procedura „Niebieskie Karty” zostanie zakończona (zamknięta) wtedy, kiedy osoba, która Cię krzywdzi przestanie to robić, a Ty i Twoja rodzina będziecie bezpieczni.

Ty – jako dziecko – nie będziesz zaproszony na żadne z tych spotkań. Osoby z Grupy Diagnostyczno-Pomocowej mogą jednak z Tobą rozmawiać np. w szkole, abyś miał/a okazję powiedzieć im o tym, jak Ty widzisz sytuację i co czujesz. Pamiętaj, że zawsze możesz porozmawiać i poprosić o pomoc osoby dorosłe, którym ufasz. Jeśli zdecydujesz się na rozmowę, to możesz pomóc sobie i swojej rodzinie.

Jak widzisz, procedura „Niebieskie Karty” to wiele działań, które mają pomóc dzieciom i/lub dorosłym osobom krzywdzonym. Chodzi w niej oto, aby osoby stosujące przemoc przestały krzywdzić innych. Wszystko to dzieje się po to, abyś Ty i kochane przez Ciebie osoby były bezpieczne.

Stowarzyszenie na Rzecz
Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
„Niebieska Linia”

